

N:o 30.

Ank. till Riksd. Kansli d. 4 Mars 1868, kl. 1 e. m.

Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 4) Utlåtande N:o 6, i anledning af motion angående ändring af 3 Kapitlet, 22 § i Kongl. Maj:ts nådiga Fiskeri-stadga af den 29 Juni 1852.

Herr *Liss Olof Larsson* har uti en inom Kammarerna väckt, samt till Utskottet remitterad motion N:o 46 framhållit, hurusom den åt Konungens Befallningshafvande i 3 Kap., 22 § i gällande Fiskeri-stadga af den 29 Juni 1852 lemnade rättighet att, efter vederbörande fiskvattendelegares hörande, men utan att afseende behöfde fästas å deras mening, lemna närmare föreskrifter för fiskets bedrivande, icke alltid ledt till ett för det allmänna bästa godt resultat, hvarför motionären yrkat, att Riksdagen måtte besluta en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om den förändring i Fiskeri-stadgans ofvannämnda §, att deri åt Konungens Befallningshafvande lemnad magt öfverflyttades till landstingen, såsom varande den institution, hvilken med den största provinsiela sakkännedom bäst och säkrast kunde bestämma för fiskeri-näringens främjande lämpliga åtgärder.

Då genom ofvan återopade nådiga Fiskeri-stadga de allmänna, för hvar och en bindande föreskrifter blifvit gifna, hvilka, utan afseende på särskildta förhållanden, ansetts erforderliga för betryggande af fiskeriernas framtida bestånd, hade dessas ytterligare vård och utveckling afseende åtgärder ensamt bort blifva föremål för den enskilda omtanken. Det torde väl nemligen icke kunna bestridas, att ej blott en handlings nytta, utan sjelfva friheten att handla, är för den enskilde den mäktigaste sporre till vidtagande af åfven med kostnader och uppoffringar förenade mått och steg inom sin egen ekonomi. Erkännes rättigheten af denna allmänna sats, så följer deraf åfven, att åt den enskilde lemnad större frihet, att sjelf ordna sitt fiske, bör blifva för detta af varaktigare gagn, än några honom af Konungens Befallningshafvande emot hans vilja och öfvertygelse påtvungna föreskrifter. Att sådana, sedan fiskvattendelegarne blifvit hörde, ej blott kunna för

Bih. till Riksd. Prot. 1868. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 9 Häft.

hvarje särskild ort, enligt gällande författningar, af Konungens Befallningshafvande lemnas, utan äfven ofta utfärdas, torde hvarken hafva varit eller i framtiden kunna blifva till någon verklig nytta för fisket. Den enskilde fiskvattenegaren lär svåriligen komma att betrakta dylika af Konungens Befallningshafvande gifna restriktioner eller framtvingna åtgärder för annat än ett ingrepp uti sin eganderätt, helst han mången gång, vid ett noggrannt iakttagande af hvad sålunda blifvit stadgadt, beröfvas all afkastning af sitt fiske, kanske äfven utan hopp, att detta derigenom för framtiden skall förbättras, än mindre att honom i och för fisket orsakade utgifter och förluster någonsin komma att ersättas. En dylik uppfattning, som Utskottet, med kännedom om i särskildta län af Konungens Befallningshafvande för fiskerierna gifna föreskrifter, finner både naturlig och befogad, kan icke stå till-sammans med fiskets främjande, då det första vilkoret för hvarje ekonomisk lags kraft och gagn, öfvertygelsen om dess nytta, här saknas.

Såsom bevis för riktigheten af här ofvan i berörda hänseende uttalade om-döme har inom Utskottet blifvit anfördt, dels att Konungens Befallningshafvande i ett län, vid granskning af en emellan åtskillige uti en större insjö till fiske berättigade strandegare träffad öfverenskommelse om fiskets begagnande, dervid fogat sådana föreskrifter, att bemålde strandegare endast kunnat i ringa mån af fisket hemta någon afkastning, på samma gång deras grannar vid samma vattendrag eller vid mindre, med ifrågavarande större sjö genom smala sund förenade sjöar, lemnats af Konungens Befallningshafvande i ostörd utöfning af sitt fiske; dels ock att nämnda embetsmyndighet i ett annat län vid sökt stadfästelse å ett dylikt, emellan fiskvattenegare träffadt aftal, derifrån uteslutit alla positiva, bland annat fiskrommens kläckning främjande, åtgärder, men deremot så öfverflödat på negativa föreskrifter, att mången nära nog blifvit beröfvad all afkomst från fisket.

Ett ytterligare hinder för fiskeriernas förbättring har Utskottet jemväl trots sig böra påpeka uti sista momentet af 22 § i meranämnda Fiskeri-stadga, som innehåller: "de för fiskes bedrivande å en eller annan ort i behörig ordning tillkomna beslut, som nu redan äro gällande, må fortfarande tjena till efterlofnad, så vida de befinnas ej vara mot denna stadgas allmänna föreskrifter stridande". Ty man hvarken kan eller bör härvid förbise, att naturens egen sjelfverksamhet, den viktigaste faktorn uti fiskens till- eller aftagande, efter få års omlopp lätt kan skadas af samma åtgärd, som förut varit gagnande; och att detta gör hvarje för längre tid angående fiskets bedrivande ingången öfverenskommelse ganska vansklig. Det borde derföre, till förekommande af misstag, i möjligaste måtto i berörda hänseende stadgas, att hvarje emellan fiskvattendelegare ingånget, fisket afseende aftal, eller af Konungens Befallningshafvande derutinnan gifvet förordnande, ej får omfatta längre tid än högst fem år.

Af alla dessa skäl anser Utskottet, att lagstiftningen i ämnet bör inrymma större frihet åt den enskilde att bestämma om de åtgärder, hvilka, i öfverensstämmelse med, men utöfver Fiskeri-stadgans allmänna föreskrifter, af honom kunna anses för fisket gagneliga. Pröfningsrätten af emellan fiskvattenegare ingångna aftal, angående fiskets bedrivande, finner Utskottet dock lämpligen icke kunna öfverflyttas på landstinget, då detta icke utgör någon administrativ myndighet utan synes det Utskottet, att den fortfarande bör tillhöra Konungens Befallningshafvande, dock med skyldighet att den gjorda öfverenskommelsen antingen oförändrad fastställa eller, vid vägrad stadfästelse, angifva skälen i utslag, hvaröfver klagan må föras i för hushållningsmål stadgad, allmän ordning.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt, får Utskottet vördsamt föreslå, att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta omarbete nu gällande Fiskeri-stadga och andra fiskerinäringen angående stadganden, i de delar, hvilka stå i strid med här ofvan uttalade grunder.

Stockholm den 28 Februari 1868.

På Utskottets vägnar:

G. C. Witt.

Reservation:

af Herr *Åstrand*. "Utan att skilja mig från Utskottet i afseende på det slut, hvartill Utskottet i denna fråga kommit, har jag med min reservation endast velat bereda mig tillfälle att få anföra ännu ett, för vinnande af bifall till Betänkandet, enligt min uppfattning, ganska viktigt motiv.

Genom Kongl. Kungörelsen den 8 November nästlidet år, angående vissa närmare föreskrifter i afseende å sättet för fiskeri-ärendenas behandling, har, bland annat, stadgats, dels att fiskeri-intendentens yttrande skall af Konungens Befallningshafvande inforas, innan stadfästelse-resolution å emellan fiskvattenegare, angående fiskets begagnande, träffad öfverenskommelse meddelas eller utslag eljest erfordras; dels ock, att fiskeri-intendenten eger, för ändrings vinnande, föra talan emot en dylik resolution eller utslag. Ehuru det i allmänhet kan anses fördelaktigt vid dessa frågors afgörande, att en sakkunnig persons yttrande i desamma inforas, blifver dock denna fördel tvifvel underkastad, då intendenten, såsom ofta händer, afgifver utlåtande om fiskerier, om hvilka han, med afseende på vattnets större eller mindre rikedom på för fiskare tjenliga näringsämnen och lokala förhållanden, såsom af naturen mer eller mindre gynnsamt läge för de olika fiskarternas fortplantning m. m., saknar all kannedom. Att intendenten, oafsedt all den skicklighet han i sin vetenskap må ega, sålunda kan i afgifvet yttrande komma att förbise för frågans rigtiga bedömande viktiga omständigheter, lærer lika litet kunna bestridas, som det med visshet kan antagas, att de administrativa myndigheterna uti sina, rörande fisket afgifna resolutioner hufvudsakligen komma att stödja sig vid förberörda yttrande. Denna intendentens magt ingriper ganska djupt i den enskildes eganderätt samt borde vara förenad med ansvars- och ersättningsskyldighet å intendentens sida för de förluster, hvilka genom af honom i förevarande fall möjligen begångna misstag kunna fiskvattenegare orsakas. Då en sådan skyldighet emellertid svårligen lærer i lag kunna vinnas, blifver denna omständighet ett af de mest talande skäl för bifall till Utskottets Betänkande.
